

## HLAVNÍ TÉMA

## PRACOVNÍ ÚRAZ A JEHO ODŠKODNĚNÍ

Pracovní úrazy jsou nepochybně událostí, které bychom se všichni raději vyhnuli. Ve skutečnosti však v České republice každoročně na pracovištích dojde k desítkám tisíc úrazů. Je proto v zájmu každého zaměstnance vědět, co vše lze vůbec za pracovní úraz považovat, jak v případě takového úrazu postupovat, kdy zaměstnanec vznikne nárok na jeho odškodnění a jakých druhů náhrad se může nárok týkat.



Definici pracovního úrazu nalezneme v § 271k zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen „zákoník práce“). Pracovním úrazem ve smyslu zákoníku práce je poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, došlo-li k nim nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Jako pracovní úraz se posuzuje též úraz, který zaměstnanec utrpěl pro plnění pracovních úkolů. Zákon však v § 271k odst. 3 výslovně stanoví, že pracovním úrazem není úraz, který se zaměstnanci přihodil na cestě do zaměstnání a zpět. Za pracovní úraz je objektivně odpovědný zaměstnavatel, jenž se může zákonem stanovené odpovědnosti zprostit pouze v případech stanovených zákonem v § 270 zákoníku práce. Jde zejména o situace, kdy k úrazu došlo tehdy, když zaměstnanec porušil právní předpisy či bezpečnostní pokyny zaměstnavatele, přestože s nimi byl řádně seznámen, nebo vykonávali zaměstnanec zaměstnání pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek. Pochybení na straně zaměstnance však musí prokázat zaměstnavatel.

V případě, že zaměstnancem utrpěný úraz naplní výše uvedenou zákonnou definici a lze jej tedy klasifikovat jako úraz pracovní, má zaměstnanec nárok na náhradu škody a to včetně bolestného a náhrady škody za ztížení společenského uplatnění.

Aby však bylo následně možné nárok na odškodnění úspěšně uplatnit, je důležité dodržet správný postup. Zaměstnanec má zákonem stanovenou povinnost

bezodkladně oznamovat svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci svůj pracovní úraz, pokud mu to jeho zdravotní stav dovolí, a pracovní úraz jiného zaměstnance, popřípadě úraz jiné fyzické osoby, jehož byl svědkem, a spolupracovat při objasňování jeho příčin [§ 106 odst. 4 písm. h) zákoníku práce]. Zaměstnanec tak musí zaměstnavateli ohlásit sebemenší úraz, i když se mu třeba zdá nedůležitý, neboť i takový úraz může mít v budoucnu následky a je potřeba jej řádně zaevidovat.

Povinností zaměstnavatele, stanovené v § 105 zákoníku práce, je pak předně objasnit příčiny a okolnosti pracovního úrazu, a to za účasti zaměstnance, pokud mu to jeho zdravotní stav dovoluje. Na objasňování příčin a okolností vzniku pracovního úrazu jsou povinni se zúčastnit také ostatní zaměstnanci, případně jiní svědci, kteří byli v době události přítomni. Vyšetřování probíhá vždy za účasti odborové organizace (je-li určena) nebo zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zaměstnavatel nesmí bez vážných důvodů měnit stav pracoviště, kde k pracovnímu úrazu došlo, do doby, než budou zcela objasněny jeho příčiny a okolnosti. Dále je pak zaměstnavatel povinen vést evidenci všech vzniklých úrazů v knize úrazů, a to i takových, jimiž nebyla způsobena pracovní neschopnost nebo byla způsobena pracovní neschopnost nepřesahující 3 kalendářní dny. Při zranění zaměstnance s pracovní neschopností delší než 3 kalendářní dny nebo pokud došlo ke smrtelnému úrazu, má pak zaměstnavatel povinnost vyhotovit záznam o pracovním úrazu. Záznam o pracovním úrazu je vyhotovován ve dvou kopiích. Jedno vyhotovení záznamu o úrazu musí zaměstnavatel předat postiženému zaměstnanci a v případě smrtelného pracovního úrazu jeho rodinným příslušníkům, druhé vyhotovení si ponechá. Jakmile budou objasněny příčiny a bude zpracován záznam, musí zaměstnavatel ohlásit celou událost.

Číst více na [www.pravniprostor.cz](http://www.pravniprostor.cz)

Mgr. Štěpán Ciprýn | advokát, AK CIKR  
Tereza Plačková | Právnická fakulta UK, právní asistentka v advokátní kanceláři CIKR

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

Hromadné žaloby – čeká české procesní právo revoluce?

Ministerský obrat ve stanovení úhrad léků

Plánované zásadní koncepční změny v úpravě dovolání

Neexistující otcovská dovolená – jak na ni

[WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ](http://WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ)



## MONITOR PERSONALISTIKA

OTÁZKY A ODPOVĚDI Z PRACOVNĚ PRÁVNÍ PORADNY



## STRUČNĚ

## OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ V PERSONÁLNÍ PRAXI

Téma GDPR je v poslední době velmi aktuální a diskutované, a to i ve spojení s pracovním právem či personalistikou, což je doména, které se věnují od začátku své praxe v advokacii. Právě na propojení s oblastí personalistiky bych se rád v několika základních bodech zaměřil, a to za i pomoci stanovisek Úřadu pro ochranu osobních údajů, která se zabývají nejen obecnými, ale i sektorovými výklady.

[celý článek](#)

## TREST POD SPODNÍ HRANICÍ TRESTNÍ SAZBY

V ustanovení § 62 odstavci 1 zákona č. 6/2002 Sb. je upraven slib, který soudci po jmenování do funkce a přisedící po zvolení do funkce skládají: „Slibuji na svou čest a svědomí, že se budu řídit právním řádem České republiky, že jej budu vykládat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí a že v souladu s ním budu rozhodovat nezávisle, nestranně a spravedlivě.“

[celý článek](#)

## TRESTNÍ ODPOVĚDNOST VE SPORTU

Na trestní odpovědnost sportovců za sportovní úraz je třeba nahlížet vždy v poněkud zvláštním světle, jelikož u sportu obecně jde o společensky velmi prospěšnou činnost, jejíž průběh lze do jisté míry předvídat a platí v ní určitá dopředu stanovená pravidla. K závažnému sportovnímu úrazu však může lehce dojít i při jejich dodržení (jako např. v hoceji).

[celý článek](#)

# PROBLEMATIKA TROJSTRANNÉ ZPROSTŘEDKOVATELSKÉ SMLOUVY U REALITNÍCH TRANSAKČÍ

Rostoucí ceny na trhu nemovitých věcí, slušná ekonomická progresse a všeobecné zvyšování mzdy a platového ohodnocení jednotlivých povolání. To vše jsou okolnosti a indikátory, které jednak charakterizují a jednak také provázejí období vhodné k investicím, zejména investicím do nemovitých věcí.



Realitní trh v České republice v nynější době vykazuje poměrně znatelný nedostatek prodejních nemovitostí, přičemž o ty, které jsou předmětem nynějších transakcí, je zpravidla značný zájem. Z této situace mohou velice slušně těžit realitní kanceláře, které buďto v rámci zprostředkovatelské činnosti tyto nemovitosti samy nabízejí, či je přímo vyhledávají.

A právě situace, kdy se více subjektů zajímá o stejnou nemovitost, skýtá mnohá úskalí, například v podobě častého smluvního atypu, tzv. zprostředkovatelské smlouvy.

Na začátku je nutné říci, že v celé oblasti poskytování realitních služeb chybí důkladná právní regulace. Požadavky na odbornost a praxi realitních zprostředkovatelů stanovuje toliko trh sám, neboť závazná norma v této oblasti neexistuje. Je tedy možné, že osoba, hodlající prodat svou nemovitost (či jinou nemovitost koupit) vyhledá realitní kancelář či realitního makléře, který nebude mít znalosti nutné k platnému uzavření smlouvy či převodu dané nemovitosti.

Tento fakt, způsobený do jisté míry i nejasností české právní úpravy, zde po několik let vytvářel stav, kdy se

realitní zprostředkovatelé snažili zavázat si jednotlivě strany celé transakce (tedy kupujícího či prodávajícího) pouze dvoustrannou zprostředkovatelskou (či v některých případech rezervační) smlouvou. V této smlouvě se měla každá z potenciálních smluvních stran budoucí kupní smlouvy zavázat k povinnosti tuto kupní smlouvu ve sjednané lhůtě uzavřít, v opačném případě pak jedné ze stran vznikla povinnost k úhradě smluvní pokuty právě ve prospěch realitního zprostředkovatele.

Výše naznačená praxe byla (a stále bohužel v některých případech je) hojně realitními kanceláři využívána, a to i přes existenci již poměrně konstantní judikatury Nejvyššího soudu ČR.

Číst více na [www.pravniprostor.cz](http://www.pravniprostor.cz)

Mgr. Pavel Malatinský | SEDLAKOVA LEGAL s.r.o.

## JUDIKATURA

### OBCE A KONCESNÍ ZÁKON

Na jednu stranu nakládání s obecním majetkem upravuje § 39 zákona o obcích, který stanoví povinnost obce zveřejnit záměr 15 dnů před rozhodnutím na úřední desce, na druhou stranu uzavírání koncesních smluv upravuje § 31 koncesního zákona, který stanoví povinnost záměr uveřejnit ve Věstníku veřejných zakázek. Nejvyšší správní soud zde řešil otázku vztahu těchto předpisů.

Předmětem sporu ve věci sp. zn. 10 As 157/2017 bylo, zda je město povinno při uzavření smlouvy o nájmu rozvodného tepelného zařízení postupovat podle koncesního zákona.

Podle právní zásady, že zvláštní zákon má přednost před obecním, by bylo třeba posoudit, který zákon obsahuje speciálnější úpravu. Soud však prohlásil, že se tato zásada použije pouze v případech, kdy se souběžná aplikace obou zákonů vylučuje, což není tento případ. Např. publikace záměru jak na úřední desce, tak ve Věstníku veřejných zakázek je nejenom možná, ale také účelná.

Obce tedy mají povinnost při uzavírání koncesních smluv postupovat podle koncesního zákona i zákona o obcích.

[celý článek](#)

### SNÍŽENÍ ODMĚN EXEKUTORŮ PLATÍ

Plénum Ústavního soudu (soudce zpravodaj David Uhlíř) zamítlo návrh skupiny senátorů na zrušení části ustanovení § 6 odst. 3 spočívající v číslici „2 000“, části ustanovení § 11 odst. 2 spočívající v číslici „2 000“ a ustanovení § 13 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem, ve znění vyhlášky č. 441/2016 Sb. Návrh skupiny deseti senátorů směřoval proti novele provedené vyhláškou Ministerstva spravedlnosti č. 441/2016 Sb., která

### NÁHRADA ZA ÚZEMNÍ REZERVU

Podle Rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 4304/2015, nezakládá samotné vymezení územní rezervy podle § 36 odst. 1 stavebního zákona vlastníkům dotčených pozemků nárok na náhradu za omezení jejich vlastnického práva.

Vymezení územní rezervy nepředstavuje stavební závěru, byť se jí v některých ohledech může podobat. V území je totiž i nadále možno činit změny, ovšem s výjimkou těch, které by byly v rozporu se zamýšleným (prověřovaným) budoucím využitím území. Územní rezerva do práv vlastníků dotčených nemovitostí zasahuje navíc pouze dočasně – po nezbytně nutnou dobu na prověření možnosti využití území pro stanovený záměr (než bude připravena podrobnější dokumentace), a zamýšlený záměr nemusí nakonec být vůbec realizován.

Ne každé omezení vlastnického práva je automaticky kvalifikováno jako nucené omezení vlastnického práva podle čl. 11 Listiny. Rozhodující je intenzita a délka trvání. V případech územní rezervy tak zásadně nárok na náhradu za omezení vlastnického práva nevzniká.

nabyla účinnosti dne 1. dubna 2017. Touto vyhláškou se změnil exekuční tarif a došlo ke snížení minimální odměny exekutora z 3 000 Kč na 2 000 Kč. Zároveň byla odstraněna hranice 10 000 Kč v případě snížení náhrady hotových výdajů exekutora, splní-li povinný vymáhaný nárok dobrovolně ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení výzvy ke splnění vymáhané povinnosti. Navrhovatelé namítají, že napadenými částmi vyhlášky došlo ke svévolnému ztížení či dokonce znemožnění výkonu exekuční činnosti, k ohrožení materiálního zajištění soudních exekutorů, k porušení zásady legitimního očekávání ve vztahu k právu podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost...

[celý článek](#)

[celý článek](#)

## ROZHOVOR

### JOSEF ČERNOHLÁVEK



Asi nejnámějším a nejrozšířenějším alternativním způsobem řešení sporů je rozhodčí řízení. Jaké jsou jeho výhody? Najdou tyto výhody využití též ve sporech v oblasti stavebnictví? Na co si dát případně pozor? Názory Dr. Josefa Černohlávka - advokáta a rozhodce zapsaného v seznamu rozhodců při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR a v seznamu rozhodců vídeňského rozhodčího centra VIAC, který se ve své praxi specializuje na spory ve stavebnictví - se dočtete v následujícím rozhovoru.

#### V čem spočívají výhody rozhodčího řízení jako způsobu řešení stavebních sporů?

Domnívám se, že rozhodčí řízení má místo právě v oblastech, kde jsou pro rychlé a kvalitní rozhodnutí sporu nutné nejen právní znalosti, ale velmi vhodná je také praktická zkušenost s určitým dalším oborem, jako je např. medicína, informační technologie, strojírenství, nebo právě stavebnictví. V rozhodčím řízení má totiž obvykle každá ze stran sporu možnost jmenovat za sebe jednoho rozhodce (člena rozhodčího senátu) a tímto rozhodcem může být právě člověk, který má se stavebními spory zkušenosti. Podle zákona o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů není nutné, aby byl rozhodce právník. Proto může být členem rozhodčího senátu např. také specialista na stavební - technické otázky. Jednou z výhod rozhodčího řízení je tedy to, že spor může rozhodovat člověk, který se v předmětu sporu skutečně vyzná a má s ním zkušenosti.

U běžného (státního) soudu se naopak mnohdy setkávám s tím, že soudce (v praxi často spíše

*pokračování na straně 3*



## NOVELA SPRÁVNÍHO ŘÁDU

Dne 16. 8. 2018 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 176/2018 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Tato krátká novela o třech změnových bodech se dotýká institutu podjatosti. Dle § 14 je totiž každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu, o ní lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit. To má zajistit, aby byla pravomoc správního orgánu vykonávána vždy osobou nestrannou.

V důvodové zprávě je pak s odkazem na dosavadní judikaturu vysvětlován pojem systémové podjatosti. Tou se má rozumět situace, kdy musí být z rozhodování určité věci vyloučeny všechny úřední osoby příslušného správního orgánu, včetně osoby stojící v čele úřadu, protože je překročena kritická míra systémového rizika podjatosti – tedy z důvodu, že v důsledku jejich zaměstnaneckého poměru k subjektu veřejné správy, který má k projednávání věci vztah, existuje reálné riziko, že by jejich postoj k věci mohl být ovlivněn i jinými než zákonnými hledisky.

Správní řád však bližší úpravu systémové podjatosti doposud opomíjel, přičemž tato skutečnost má mít významný vliv na praxi správních orgánů. Přestože k problematice existuje judikatura jak Nejvyššího správního soudu, tak i soudu Ústavního, měla se ukázat pro aplikační praxi jako nepříliš přínosná. Správní orgány musí o každé námitce systémové podjatosti rozhodovat ad hoc podle konkrétních okolností případu, jednotlivá rozhodnutí pak nejsou pro další praxi vyhodnocována jako vždy užitelná. Proto se zákonodárce rozhodl tento stav narovnat. Důsledkem novelizace by měl být výrazný pokles počtu námitek podjatosti, zejména zmíněných námitek systémové podjatosti, což má vést k efektivnějšímu a rychlejšímu rozhodování správních orgánů.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

## ZÁKON O DISTRIBUCI POJIŠTĚNÍ A ZAJIŠTĚNÍ

Dne 16. 8. 2018 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 170/2018 Sb. zákon o distribuci pojištění a zajištění.

Upravena je jím nově činnost osob oprávněných zprostředkovávat pojištění nebo zajištění, včetně činnosti těchto osob v zahraničí, práva a povinnosti při distribuci pojištění nebo zajištění, a nakonec působnost správních orgánů v oblasti distribuce pojištění nebo zajištění. Jde přitom o projev transpozice evropské směrnice 2009/138/ES o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu, konkrétně jejích čl. 183–185, a evropské směrnice 2016/97 o distribuci pojištění.

Důvodová zpráva vysvětluje, že především druhá z uvedených směrnic měla do oblasti sjednávání pojistných produktů a služeb přinést řadu nových regulatorních prvků, jež odpovídají celkové koncepci Evropské komise k ochraně spotřebitele na finančním trhu. Podstatou této koncepce má být zejména sjednocení regulatorních principů a ochrany spotřebitele napříč finančním trhem, zajištění stejné úrovně ochrany spotřebitele pro různé způsoby distribuce, posílení důrazu na srozumitelnost a srovnatelnost informací o finančních produktech, a nakonec zvýšení nároků na profesionalitu osob působících v daném odvětví. Na to musel zákonodárce na vnitrostátní úrovni reagovat, přičemž bylo vyhodnoceno jako nejvhodnější, vzhledem ke komplexnosti změn, zpracovat pro tento sektor zákon zcela nový. Ten tak nahrazuje dosavadní právní úpravu prezentovanou zákonem č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí, který se s účinností nového zákona zrušuje, a to včetně svých novel.

Současně byl ve shodné části Sbírky zákonů publikován také změnový zákon, tedy zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o distribuci pojištění a zajištění, a sice pod č. 171/2018 Sb.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

## NOVELA ZÁKONA O OCHRANĚ OVZDUŠÍ

Dne 16. 8. 2018 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 172/2018 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

### ČLÁNEK

## VÝMAZ SPOLKU ZE SPOLKOVÉHO REJSTRÍKU „BEZ PROVEDENÍ LIKVIDACE“



V praxi se lze občas setkat s nesprávným právním názorem o tom, že spolek, který nemá žádný majetek ani dluhy (jmění), může být (toliko na základě této skutečnosti) zrušen a vymazán ze spolkového rejstríku bez likvidace, s tím že není vlastně co „likvidovat“.

[číst více na www.pravniprostor.cz](#)

## OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ VE STŘEDNÍ A MALÉ KORPORACI



GDPR trochu stírá standardně vnímaný rozdíl mezi velkou a malou korporací, protože se na společností nevidá primárně z hlediska počtu zaměstnanců nebo velikosti obrátu, ale spíše z hlediska toho, jak sofistikovaně a v jakém rozsahu společnost nakládá s daty. Menší start-up, který má 50 zaměstnanců a zabývá se datovou analytikou, je tak z hlediska GDPR mnohem senzitivnější než velká společnost s tisíci zaměstnanci.

[číst více na www.pravniprostor.cz](#)

### ROZHOVOR

... soudkyně) má ke stavebním sporům jistý odpor, a to např. i proto, že se ve stavební technické problematice příliš nevyzná. To se pak projeví i na tom, že projednávání stavebního sporu před soudem trvá podstatně déle, než je tomu u jiných sporů. Někdy mám pocit, že soudce čeká, až se strany zdoluhavým sporem unaví a nakonec raději samy uzavřou smír, což soud zbaví obtížné povinnosti rozhodovat. Značná délka stavebních sporů má samozřejmě i jiné příčiny. Mezi ně patří např. obsáhlost soudního spisu, který si soud musí nastudovat – jen samotná smlouva o dílo má obvykle desítky stran. Obtížnost rozhodování o stavebních sporech zvyšuje i fakt, že mnohé z listinných důkazů jsou pro soud těžko srozumitelné (mám na mysli např. dlouhé výkazy provedených prací nebo části projektové dokumentace). Kromě toho se při stavebních sporech často provádí jako důkaz znalecké posudky a jejich příprava také zabere značný čas.

**Jaké konkrétní výhody skýtá rozhodčí řízení oproti běžnému řízení před soudem?**

Kromě toho, že o sporu může rozhodovat specialista na danou oblast, by mezi výhody rozhodčího řízení měla patřit i jeho vyšší rychlost. Například podle Řádu Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR si strany sporu mohou – pokud zaplatí zvýšený soudní poplatek – dohodnout rozhodnutí sporu v urychleném řízení, kdy rozhodčí soud vydá rozhodčí nález do dvou či čtyř měsíců. Osobně se ale domnívám, že pro kvalitní rozhodnutí složitějšího stavebního sporu dva měsíce nestačí. Má-li strana zájem na rychlém projednání sporu, měla by se zajímat i o časovou vytíženost rozhodce. Z pohledu rychlosti projednávání sporu někdy není vhodné jmenovat jako rozhodce známého a vytíženého právníka, který na jeho řešení nebude mít tolik času.

[celý rozhovor](#)

Karolína Drachovská | redaktorka

## MONITOR STAVEBNICTVÍ

ZJISTĚTE VÍCE



PRÁVNÍ PROSTOR

Chcete si přečíst i starší čísla časopisu PRÁVNÍ PROSTOR?

Staňte se registrovaným uživatelem portálu a získajte přístup do archivu časopisu

ZAREGISTROVAT SE